

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII W KLASASIE V- VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 30 W BIAŁYMSTOKU

Przedmiotowy system oceniania z biologii jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (rozdział VII Statutu Szkoły Podstawowej nr 30 w Białymstoku).

Postanowienia wstępne

1. Regulamin opracowali i przyjęli do realizacji nauczyciele biologii Szkoły Podstawowej nr 30 na podstawie obowiązującego prawa oświatowego, zgodnie ze Statutem Szkoły.
2. Nauczyciele zobowiązują się do respektowania zasad oceniania z biologii.
3. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów i rodziców o ocenianych obszarach, formach i sposobach oceniania, kryteriach oceniania i szczegółowych wymagań edukacyjnych, możliwościach poprawienia oceny oraz warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna.

Oceniane obszary edukacyjne w oparciu o wymagania podstawy programowej z biologii

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

- 1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- 2) wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku;
- 3) przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- 4) wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:

- 1) określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- 2) określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- 3) analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- 4) przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.

Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;

- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe; 3) posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:

- 1) interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- 2) przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:

- 1) analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- 2) uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

- 1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- 2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- 3) opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Ustalenie oceny śródrocznej/rocznej

Oceny klasyfikacyjne

Ocena śródroczna jest oceną informacyjną dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów dotyczącą opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej i wymagań edukacyjnych realizowanego w szkole programu nauczania biologii. W ustalaniu oceny klasyfikacyjnej bierze się pod uwagę wszystkie oceny zdobyte przez ucznia w danym roku szkolnym; w szczególności uwzględnia się oceny z prac pisemnych (sprawdziany i kartkówki) oraz odpowiedzi ustnych. Zwraca się również uwagę na jego indywidualne możliwości i predyspozycje, postawę na lekcjach i stosunek do obowiązków. Za wystawienie oceny rocznej odpowiada nauczyciel przedmiotu. Na koniec roku szkolnego nie przewiduje się żadnego sprawdzianu zaliczeniowego.

Wymagania na ocenę śródroczną/roczną

Uczeń otrzymuje:

Stopień **celujący** gdy: • posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, • potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych, • umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk, • proponuje nietypowe

rozwiązania, • potrafi zaplanować i wykonać doświadczenie lub eksperyment czy też obserwację przyrodniczą i przewidzieć ich efekty, • samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia uczeń wykorzystuje różne źródła informacji, • osiąga sukcesy w konkursach szczebla wyższego niż szkolny.

Stopień **bardzo dobry** gdy: • w pełni opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania, • potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań biologicznych, • projektuje doświadczenia i je prezentuje, • dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka, • przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je, • sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami – wypowiedzi są pełne, samodzielne, poprawne, • gromadzi, opracowuje i interpretuje wiedzę z różnych źródeł informacji, • bardzo dobrze czyta i interpretuje mapy, wykresy, tabele, • rozwiązuje problemy w nowych sytuacjach, • jest aktywny w czasie lekcji.

Stopień **dobry** gdy: • opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania • poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych problemów, • właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody, • korzysta z różnych źródeł informacji, • dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka, • proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego • wykonuje zaplanowaną obserwację lub eksperyment, • aktywnie uczestniczy w lekcji.

Stopień **dostateczny** gdy: • opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem, • potrafi zastosować wiadomości i umiejętności z pomocą nauczyciela, • potrafi wykonać z pomocą nauczyciela prosty eksperyment lub obserwację, • rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego, • potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.

Stopień **dopuszczający** gdy: • ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem nauczania, a braki te nie przekraczają możliwości dalszego kształcenia, • rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności, • z pomocą nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, • zna najpospolitsze rośliny i zwierzęta, • na bieżąco wykonuje pisemne polecenia nauczyciela.

Stopień **niedostateczny** gdy: • nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia, • nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela • nie zna podstawowych określeń biologicznych, • nie potrafi współpracować zespołowo i skutecznie porozumieć się w różnych sytuacjach

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

Z wnioskiem o podwyższenie oceny mogą wystąpić rodzice (prawni opiekunowie) lub uczeń, jeśli uczeń spełnia następujące warunki:

- 1) ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 80%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach, z których wnioskuje o podwyższenie oceny;
- 2) wszystkie godziny opuszczone ma usprawiedliwione;
- 3) jest obecny na wszystkich zapowiadanych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności;
- 4) uzyskuje z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych oceny pozytywne (wyższe niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
- 5) korzysta z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych;
- 6) istnieją inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidziana przez nauczyciela.

Formy i sposoby oceniania

1. Prace klasowe (45 min.):

- częstotliwość w semestrze – według planu wynikowego danej klasy
- obejmują większą partię materiału lub dział
- zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone powtórzeniem a zakończone omówieniem i poprawą w terminie ustalonym przez nauczyciela
- uczeń, który nie pisał pracy klasowej z powodu uzasadnionej nieobecności zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak, niż 2 tygodnie od czasu powrotu do szkoły
- uczeń, który nie pisał pracy klasowej z powodu nieuzasadnionej nieobecności zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak, niż 1 tydzień od czasu powrotu do szkoły
- prace klasowe są sprawdzane w ciągu dwóch tygodni od dnia sprawdzianu
- sprawdzone i ocenione prace nauczyciel rozdaje do wglądu uczniom w czasie lekcji, po omówieniu ich na lekcji odbiera je i przechowuje do końca roku szkolnego do wglądu rodziców.

2. Kartkówki (maks. 15 min.):

- częstotliwość w semestrze – według uznania nauczyciela,
- są bieżącą formą kontroli postępów ucznia
- obejmuje materiał z kilku (do 3) ostatnich lekcji lub z pracy domowej
- ich przewidywany czas trwania nie powinien przekraczać 15 minut - są zapowiadane

3. Odpowiedzi ustne - częstotliwość w semestrze – według uznania nauczyciela,

- obejmują co najwyżej 2 ostatnie jednostki tematyczne (nie dotyczy to lekcji powtórzeniowych),
- nie są zapowiadane,
- ocenie podlega: zawartość rzeczowa, stosowanie języka przyrodniczego, sposób prezentacji, uzasadnienie

4. Praca w grupie - częstotliwość w semestrze – według uznania nauczyciela,

- zakres – materiał wskazany przez nauczyciela,
- zasady przeprowadzania – bez zapowiedzi,
- kryteria oceny – pod uwagę bierzemy: akceptację powierzonych ról członkom grupy, organizację pracy, komunikację w grupie, prezentację rezultatów, samoocenę.

5. Praca i aktywność na lekcji

- częstotliwość w semestrze –decyduje uczeń,
- zakres – bieżący materiał,
- kryteria oceny – pod uwagę bierzemy: częstotliwość zgłaszania się na lekcji oraz udzielanie prawidłowych odpowiedzi
- aktywność ucznia nagradzana jest „+”, za zebrane cztery „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, brak aktywności ucznia na zajęciach może zostać oceniona na „-“,zebrane cztery „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

6. Konkursy - udział i osiągnięcia

Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

Prace klasowe, sprawdziany, testy są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił taką pracę, powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od przyjścia do szkoły, w przeciwnym przypadku otrzymuje ocenę niedostateczną. Termin i miejsce ustala nauczyciel (dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin). Uczeń może poprawić niezadowolającą go ocenę z wypowiedzi pisemnej. Poprawa jest jednorazowa, odbywa się w terminie i miejscu ustalonym przez nauczyciela (nieprzekraczającym jednak dwóch tygodni). Poprawa oceny z kartkówki, odpowiedzi ustnej musi nastąpić w ciągu trzech dni od otrzymania niezadowolającej ucznia oceny. Po dłuższej nieobecności (7dni) uczeń obowiązkowo uzupełnia notatki, wiedzę i umiejętności. W przypadku trudności w nadrobieniu braków, uczeń zobowiązany jest zgłosić się na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w terminie i miejscu ustalonym przez nauczyciela. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy WSO i rozporządzenia MEN.

Sposób informowania uczniów i rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz przewidywanej ocenie.

1) Uczeń każdorazowo informowany jest o uzyskanej ocenie częściowej. Ocena jest jawna i uzasadniona. W trakcie poprawy każdej pracy klasowej uczeń otrzymuje swój sprawdzian do

wglądu. Rodzice są informowani o ocenach częściowych uczniów podczas zebrań rodziców lub spotkań indywidualnych. Mogą przejrzeć prace dziecka podczas spotkania z nauczycielem przedmiotu w trakcie zebrań lub w czasie indywidualnej konsultacji. Mają również stały dostęp do dziennika internetowego. Uczeń informowany jest o wymaganiach edukacyjnych podczas pierwszej w roku szkolnym lekcji danego przedmiotu. Rodzice informowani są podczas pierwszego zebrania z rodzicami w danym roku szkolnym.

- 2) Przed śródrocznym lub rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej w terminie nie krótszym niż miesiąc, nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne są zobowiązani poinformować ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych lub rocznych ocenach klasyfikacyjnych, a także o niemożliwości sklasyfikowania z zajęć edukacyjnych;
- 3) Rozmowy indywidualne podczas zebrań; przekazywanie podczas zebrań kartek z ocenami częściowymi, przewidywanymi i klasyfikacyjnymi zgodnie z kalendarzem klasyfikacyjnym;
- 4) Pisemne lub telefoniczne zapraszanie rodziców na spotkania indywidualne podczas dni otwartych; w sytuacjach szczególnie uzasadnionych za pośrednictwem listu poleconego;
- 5) Przewidywane oceny nie muszą być ostatecznymi ocenami semestralnymi lub rocznymi. zależą one od postępów ucznia w nabywaniu wiadomości i umiejętności;
- 6) Informowanie rodziców możliwe jest podczas indywidualnych rozmów nauczyciela z rodzicami.

Postanowienia końcowe.

W ramach autonomii nauczyciela, w zależności od specyfiki zespołu klasowego, poziomu klasy, zastrzega się możliwość zmiany ilości ocen z poszczególnych form aktywności ucznia. W przypadku nauczania indywidualnego nauczyciel prowadzący dostosowuje kryteria oceniania poszczególnych form aktywności do możliwości ucznia oraz ilości godzin.

H. Gumienieć